

26.09.2018

Asia/18

§ 252

Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite valaistuksesta Lauttasaarentien ostoskeskuksen kohdalla

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ulla-Marja Urho ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että Lauttasaarentien valaistusta parannetaan erityisesti ostoskeskuksen kohdalla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Lauttasaarentien katuvalaistus on uusittu vuonna 2004. Ostoskeskuksen kohdalla katuvalaistus uusittiin sen valmistumisen yhteydessä. Huhtikuussa 2018 tehdyssä valaistuskatselmuksessa todettiin tarve valaisinten paremmalle valotasolle ja valonjaolle ostoskeskuksen kohdalla, ja toisaalta tarve himmentää linja-autojen kääntöpaikan valaistusta pimeään aikaan. Pylväsvalaisimien valojen vaihto led-valaisimiksi on tilattu urakoitsijalta. HKL on ryhtynyt toimenpiteisiin Lauttasaarentie 25:n kohdalla olevan bussien kääntöpaikan valaistuksen himmentämiseksi. Valaisinten säätäminen tapahtuu yksyllä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

26.09.2018

Asia/18

Suurin osa ostoskeskuksen vastapäätä olevasta jalankulkualueesta sijaitsee kiinteistöillä. Kiinteistöt vastaavat omasta valaistuksestaan.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 537

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Ulla-Marja Urhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.05.2018 § 232

HEL 2018-002000 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lauttasaarentien valaistus uusittiin vuonna 2004. Sitä ennen kadulla oli historialliset 30-luvulla kehitetyt Y-ripustusvalaisimet kahdessa rivissä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kyseinen valaisinmalli ei ollut oikeassa historiallisessa ympäristössään ja horisontaaliset valotasot asuintalojen ikkunoiden kohdalla olivat siten tarpeettoman suuria ja paikoin 40 luxia. Se ylittää kaksikymmenkertaisesti nykystandardien suositukset. Lisäksi taloja ei ole rakennettu kiinni kadunreunaan, kuten kantakaupungissa. Yleisen alueen ja rakennusten väliset etupihat olivat valaistuneet kadun Y-valaisimilla, mutta kyseisten yksityisten alueiden valaistuksista vastaavat lopulta kiinteistöt.

Lauttasaarentien ostoskeskus Lauttis on uudisrakennus. Katualueen valaistus jouduttiin uusimaan, koska ripustusvalaistuksen rakentaminen ostoskeskuksen kohdalle ei ollut enää mahdollista. Valaistussuunnitelma valmistui vuonna 2015 ja nyt ostoskeskuksen kohdalta ripustusvalaistus on korvattu kolmella 10 m korkealla valaisinpylväällä. Läntisimmässä pylväessä Otavantien risteysalueen tuntumassa on T-varsi ja kaksi katuvalaisinta 150 W suurpainenaatriumlampulla. Myös Lauttasaarentien ripustusvalaisimissa on sama lamppulaji- ja teho. Ostoskeskuksen edustan kaksi muuta pylvästä on varustettu kukin yhdellä valaisimella ja tehokkaammalla 250 W suurpainenaatriumlampulla. Niistä itäiseen pylväeseen oli kolaroitu ja pylväs oli kallistunut muutaman asteen ja kääntynyt n. 20 astetta, eikä enää saavutettu suunnitteluvaiheessa vaadittua M3a-valaistustasoa (kuvat liitteissä 1 ja 2).

Ostoskeskuksen edessä sijaitseva jalkakäytävä on pitkälti tontin puolella ja siinä on hyvä valaistustaso (täyttää luokan P2 vaatimukset). Viikolla 16 alueen valaistusta katselmoitiin pimeään ja valoisaan aikaan. Silloin katualueella sijaitsevaa pyörätietä ei aina käytetty ja pyöräilyä oli myös tontin puolella jalankulkualueella. Jalankulkijat ylittävät Lauttasaarentien sivummassa sijaitsevan suojatien sijaan myös suoraan ostoskeskuksen pääsisäänkäynnin kohdalla. Liikenteen monimuotoisuutta lisäävät ostoskeskuksen edessä sijaitsevat linja-autopysäkki ja taksitolppa. Valaistuskatselmuksissa kävi ilmi, että ostoskeskuksen kohdalla tarvitaan mitattua parempi valotaso. Kallistunut ja kääntynyt pylväs heikensi katselmuksessa saatuja valaistusmittaustuloksia. Pylväs suoritettiin ja käännettiin oikeaan asentoon katselmuksen jälkeen.

Ostoskeskus Lauttista vastapäätä osoitteissa Lauttasaarentie 29 ja 27 sijaitsee kivijalkaliikkeitä. Suurin osa jalankulkualueesta on tonteilla. Siellä valaistustasot olivat pimeän ajan katselmuksen aikaan pimeiden näyteikkunoiden kohdalla alimmillaan hieman alle kaksi luksia, jolloin ei enää aivan saavutettu valaistusluokkia. Viistosti vastapäätä ostoskeskusta osoitteessa Lauttasaarentie 25 sijaitsee HKL:n linja-autojen kääntöpaikka. Kääntöpaikka on rakennettu talon sisään sen alimpaan kerrokseen. Linja-autojen sisäänajo katualueelta tapahtuu Taivaanvuohenkujalta ja ulosajo Lauttasaarentielle vastapuolelta ostoskeskuksen itäpäätä. Kyseisessä kohdassa risteää jalankulku- ja pyöräliikenne kiinteistöstä ulosajavan linja-autoliikenteen kanssa. Valoteknisesti tilanne

on vaarallinen, sillä kiinteistön valaistus talon sisällä kääntöpaikalla on yli 300 luxia ja ulkona jalkakäytävällä se on vain 10 luxia. Silmä sopeutuu voimakkaisiin valaistustasovaihteluihin hitaasti. Lauttasaarentieltä päin katsottaessa kääntöpaikan korkeat ja leveät ylivalaistut sisään- ja ulosajoaukot saavat katualueen vaikuttamaan erityisen pimeältä ja turvattomalta. Suuret valaistut kohteet heikentävät sitä katselevan henkilön pimeännäköön sopeutumista. (Kuvat liitteissä 1 ja 3)

Katselmuksen havaintojen perusteella voitiin todentaa aloitteessa mainittu vilkas liikenne. Pylväsvalaisimiin tulee vaihtaa mahdollisimman korkeatasoiset ledivalaisimet, joista saadaan nykyisiä purkauslamppuvalaisimia parempi valonjako. Jatkossakin kyseisten kriittisten valaisimien ja pylväiden mahdollista korjausta tulee kiirehtiä heti, kun tieto viasta on saatu. Lauttasaarentie 25 HKL:n linja-autojen kääntöpaikan valaistusta tulee himmentää pimeään aikaan.

Ulkovalaistus on pimeän ajan liikkujalle tärkeä. Se luo turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Helsingin kaupungin tulee kulloinkin vallitsevien teknistaloudellisten mahdollisuuksiensa puitteissa valaista omistamansa tai hallitsemansa kohteet tarkoituksenmukaisella tavalla. Alueellisen keskuksien osalta, kuten ostoskeskus Lauttiksen edustalla, tämä tarkoittaa sitä, että vähimmäisvaatimuksena on luoda edellytykset turvalliseen liikkumiselle noudattamalla teknistaloudellisten mahdollisuuksien mukaan kansainvälisiä valaistusstandardeja. Ne ovat tieteelliselle tutkimukselle pohjautuvia suosituksia ja siten luovat parhaan mahdollisen pohjan hyvälle valaistuksen suunnittelulle ja käytölle. Ostoskeskus Lauttiksen kohdalla Lauttasaarentiellä on vilkas ja monipuolinen liikenne. Vilkas liikenne on valaistusstandardien mukainen peruste paremman valaistusluokan käytölle. Lauttasaarentie 25 linja-autojen kääntöpaikka on katettua liikennöityä aluetta, joten valaistuksen käytössä tulee soveltaa tunnelivalaistusstandardeja. Kääntöpaikan valaistuksen pimeän ajan himmentämisellä saavutetaan turvallinen valaistus.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39559
olli.markkanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566